

Souhrnná teritoriální informace Papua Nová Guinea

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Kuala Lumpur (Malajsie) ke dni
15. 5. 2020 16. 5. 2020 17:25

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.8)
3. Vztahy země s EU (s.12)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.14)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.17)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.18)
7. Kontakty (s.22)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Podkapitoly:

- 1.1. **Oficiální název státu, složení vlády**
- 1.2. **Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)**
- 1.3. **Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.**
- 1.4. **Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let**
- 1.5. **Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba**
- 1.6. **Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)**
- 1.7. **Daňový systém**

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Název státu:

- Nezávislý stát Papua Nová Guinea
- The Independent State of Papua New Guinea

Složení vlády

Papua Nová Guinea (PNG) je konstituční monarchie s parlamentní demokracií. Hlavou státu je britský monarcha (královna Alžběta II), reprezentovaný generálním guvernérem. V únoru 2017 stanul nově v čele tohoto úřadu v pořadí 10. generální guvernér Sir Robert Dadae. Titul monarchy je dědičný, generální guvernér je volen parlamentem PNG a plní převážně ceremoniální funkci.

PNG má tři úrovně vlády: národní, provinční a místní. Jednokomorový Národní parlament má 111 členů. Poslanci jsou voleni z 19 provincií a území hlavního města Port Moresby na období 5 let. Generální guvernér na základě doporučení parlamentu jmenuje premiéra, kterým je od roku 2019 James Marape. Premiér navrhne z členů své politické strany nebo koalice generálnímu guvernérovi vládu (tzv. Národní výkonná rada) a ten ji formálně jmenuje.

Právní systém PNG je založen na britském zvykovém právu. Soudnictví je nezávislé na vládě. Existují tři úrovně soudů, nejvyšší soudní instancí je Nejvyšší soud. Většina poslanců je ve svých volebních obvodech zvolena především na osobním a etnickém základě, nikoliv podle politické příslušnosti. Volební systém je většinový, vítězi často dostanou méně než 15 % hlasů aloajalita ke straně není obvykle příliš silná. Typické je „přetahování“ poslanců v úsilí získat parlamentní většinu. Žádná strana dosud nikdy nezískala dostatek křesel k vytvoření své vlastní vlády. Vzhledem k tomu, že většina poslanců si po volbách nezachová své křeslo, je stranická struktura slabá a národní vedení nestabilní. A to má své konsekvence. Nové vlády jsou proto po prvních 18 měsících chráněny zákonem proti hlasování o nedůvěře a vyslovení nedůvěry parlamentem není možné ani 12 měsíců před novými volbami. V úsilí zajistit větší stabilitu byl v r. 1999 přijat také zákon o integritě politických stran, zakazující poslancům měnit svou stranickou příslušnost.

Papua Nová Guinea se od roku 2012, kdy se ujala moci vláda bývalého premiéra Petera O'Neilla, těšila nebývalé politické stabilitě. V posledním roce svého vládnutí se však vláda potýkala s velkými výzvami danými situací na globálním trhu i vnitřní politické scéně a také nepříznivými klimatickými podmínkami. V květnu 2019 však po 7 letech v čele vlády premiér Peter O'Neill rezignoval poté, co jeho vládní stranu opustila řada poslanců. Současný kabinet se s příchodem nového předsedy vlády Jamese Marapeho (Pangu Party) výrazně obměnil. Vzkříšená Pangu Party je druhou nejpočetnější vládní stranou (12 členů) a spolu s tradiční stranou People's National Congress (PNC) bývalého premiéra O'Neilla (26 členů) disponuje nadpoloviční většinou ve vládní koalici, která dohromady čítá 64 členů z 10 různých politických uskupení.

Členové vlády:

- James Marape – předseda vlády
- Davis Steven – místopředseda vlády, ministr spravedlnosti a nejvyšší státní zástupce
- Ian Ling-Stuckey - ministr pro státní pokladnu

- Soroi Eoe – ministr zahraničí a zahraničního obchodu
- Charles Abel – ministr financí a rozvoje venkova
- Joseph Yopyyopy – ministr školství
- Lekwa Gure - ministr pro civilní letectví
- Wera Mori – ministr průmyslu a obchodu
- Renbo Paita – ministr pro komunikace a energetiku
- Wake Goi – ministr pro náboženství, mládež a místní rozvoj
- Chris Nangoi – ministr pro correctional services
- Saki Soloma – ministr obrany
- Jeffery Kama – ministr pro životní prostředí, jeho ochranu a klimatickou změnu
- Dr Lino Tom – ministr pro rybolov
- Sir Puka Temu – ministr pro záležitosti provincie Bougainville
- Elias Kapavore – ministr zdravotnictví a HIV/AIDS
- Nick Kuman – ministr vyššího školství, vědy, výzkumu a technologií
- Justin Tkatchenko – ministr pro bytovou výstavbu a urbanizaci
- Petrus Thomas – ministr pro přistěhovalectví a bezpečnost hranic
- Pila Niningi – ministr pro mezivládní záležitosti
- Alfred Manase – ministr práce a vztahů v průmyslu
- John Simon – ministr zemědělství a živočišné výroby
- John Rosso – ministr pro územní plánování a půdní fond
- Kerenga Kua – ministr pro ropu
- Bryan Kramer – ministr pro policii
- Sasindran Muthuvel – ministr pro státní podniky
- Westly Nukundj – ministr pro státní správu
- Emil Tammur – ministr turismu, kultury a umění
- William Samb – ministr dopravy a infrastruktury
- Michael Nali – ministr veřejných prací a implementace
- Solan Mirisim – ministr lesnictví
- Richard Maru - ministr pro národní plánování a monitorování
- Johnson Tuke - ministr pro těžbu

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

Demografické ukazatele:

- počet obyvatel: 8 750 000
- hustota zalidnění: 19 obyv./km²
- Ekonomicky činné obyvatelstvo: 65%
- Průměrný roční přírůstek obyvatelstva 2,2%
- Míra porodnosti: 3,6

Věková struktura:

- 0-14 roků: 34 %
- 15-64 roků: 61 %
- 65 a více: 5 %

Nejpočetnější etnika (etnické složení je velmi pestré, na celém území PNG žije přes 800 etnických skupin):

- Melanésané
- Papuánci
- Negrité
- Mikronésané
- Polynésané

Náboženské složení

- protestanti (69,4 %)
- římsko katolická církev (27 %)
- domorodé víry (animisté a další)

Zdroj: Asian Development Bank Basic Statistics 2020

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

	2015	2016	2017	2018	2019
HDP (v běžných cenách, mld. USD)	18,2	18,9	19,5	19,6	20,5
HDP (růst, %)	9,5	4,1	3,5	0,8	4,8
HDP na obyvatele v paritě kupní síly (USD)	3552	3573	3657	3626	3712
Inflace (%)	6,0	6,7	5,4	4,7	3,6
Směnný kurz (PGK/USD)	2,8	3,1	3,2	3,3	3,4
Pracovní síla (v mil. obyv.)	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3

Zdroj: World Bank, Bank of Papua New Guinea, Asian Development Bank,

HDP, inflace – vývoj ekonomiky v roce 2019

4,8% růst v roce 2019 byl tažen oživením v těžebním průmyslu po zemětřesení v roce 2018. Zkapalněný zemní plyn (LNG) se v roce 2019 odrazil ode dna a jeho produkce vzrostla přibližně o 16 %, vzrostla též produkce ropy. Těžba a dobývání, které dohromady tvoří asi 10% HDP, také vzrostly, zejména díky zvýšené produkci ve zlatém dole Porgera a v menší míře i zlatém a měděném dole Ok Tedi.

Mimo těžební sektor byl celkový ekonomický obraz země slabý. Rezignace předsedy vlády Petera O'Niella vedla ke kompletní obměně kabinetu, což způsobilo určitou ztrátu ekonomické hybnosti. Přestože se hospodářská politika nové vlády významně neliší od té předešlé, některé důležité rozdíly existují. Jsou to zejména nové priority v reformě státem vlastněných podniků (SOE) a zvýšení domácího vlastnictví těžebních a ropných aktiv. V souladu s druhým z těchto cílů se nový kabinet snažil znovu projednat dva nové investiční projekty: Papua LNG a projekt PNG LNG v poli P'nyang. Společně jsou tyto dva projekty nastaveny tak, aby poháněly ekonomiku s plánovanými kapitálovými výdaji přesahujícími 10 miliard dolarů. Jednání však byla pozastavena, což způsobilo odložení projektů a utlumilo důvěru podniků. Mírný růst (2,5 %) pokračoval v roce 2019 také v sektorech zemědělství, lesnictví a rybolovu. Slabý výkon zaznamenalo stavebnictví.

Tvorba HDP podle jednotlivých sektorů v r. 2019:

- služby 44 %
- těžební průmysl 32 % (těžba drahých kovů – 16 %, ropa, zemní plyn - 16 %)
- zemědělství 18 %
- zpracovatelský průmysl 11 %

Zaměstnanost: Zhruba 85 % obyvatel je zaměstnáno v zemědělství, zbytek ve službách a průmyslovém sektoru. Nezaměstnanost ve městech se pohybuje podle oblastí od 1,8 % až po 80 %. Statistická zpráva ADB 2020 i řada dalších zdrojů však uvádí celkovou nezaměstnanost v zemi pouhých 2,5 %.

Očekávaný vývoj v teritoriu

Očekává se dramatický pokles růstu HDP (pouhých 0,8 %) v roce 2020, následovaný mírným růstem přibližně 3 % v roce 2021. Inflace pro rok 2020 by měla být na hodnotě 3,3 %. ADB předpovídá také meziroční propad exportu o 7 %, rok 2021 by pak měl tuto ztrátu dohnat. Kromě těžebního průmyslu zůstane růst v roce 2020 celkově slabý.

Stejně jako jinde ve světě je vysoce pravděpodobné, že opatření související s šířením nákazy COVID-19 bude mít v roce 2020 široký dopad na ekonomiku i celou společnost a výroba bude mít problémy s narušením dodavatelských řetězců. Vládní kapitálové výdaje mají podle plánu růst v roce 2020 o 18,8%, což by mohlo poskytnout určité podněty, zejména pro stavebnictví. Realizace těchto výdajů se však může ukázat jako obtížná, protože rozpočet na rok 2020 závisí na zajištění významného a dosud nejistého externího financování. V prvním čtvrtletí roku 2020 byly navíc v reakci na COVID-19 zpomaleny nebo pozastaveny projekty v oblasti infrastruktury, které stavěli dodavatelé z ČLR. Předpokládá se, že zemědělská výroba se v roce 2020 ztelněji zvýší díky novým plantážím palmového oleje a kaka, přestože již PNG citelně zaznamenává slábnoucí zahraniční poptávku v tomto odvětví.

Vývoz LNG by měl zůstat stabilní, i když i ten by mohl v roce 2020 klesat s klesající globální poptávkou. Asi 90% plynu je však dlouhodobě kontraktováno, pouze 10% se prodává na spotovém trhu. Návratem normálu některých ropných nalezišť po zemětřesení v roce 2018 by se mohla v roce 2020 mírně zvýšit produkce ropy. V krátkodobém horizontu se pak očekává, že bude její produkce klesat. Těžba zlata a mědi bude pravděpodobně narůstat, i přes komplikace způsobené omezení výroby i pohybu osob v souvislosti s šířením COVID-19. Zlatý a měděný důl Ok Tedi i zlatý důl Lihir hodlají v letech 2020 a 2021 díky nedávným a pokračujícím kapitálovým investicím zvýšit produkci.

Nová vláda hodlá v roce 2020 přistoupit k expanzivní fiskální politice a zaměřit se na rozpočtový schodek ve výši 5,0% HDP. Tento nedostatek bude muset být financován téměř výhradně externě z důvodu nedostatku domácích zdrojů financování.

Při absenci významných nových investic v těžebním průmyslu v krátkodobém horizontu bude růst nadále nevýrazný.

Očekává se, že se jednání o zlatém a měděném dole Wafi Goplu obnoví, ale pokrok bude záviset na dosažení uspokojivých dohod o podílu vlastnictví a zisku. Projekt má hodnotu kapitálové investice cca 3 miliardy dolarů, přičemž výroba by měla začít do 5 let.

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Státní rozpočet (v mld. USD)						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020 (p)
Příjmy	5,1	4,1	3,4	3,7	4,18	4,15
Výdaje	6,0	4,8	3,9	4,3	4,75	5,5
Saldo	-0,9	-0,9	-0,6	-0,6	-0,57	-1,35

Zdroj: Papua-New Guinea Budget 2020 (Deloitte)

Před koronavirovou krizí rozpočet vlády PNG na rok 2020 počítal s příjmy v podobném objemu, jako tomu bylo v roce 2019, tj. cca ve výši 4,2 mld. USD, s výdaji ve výši 5,5 mld. USD a cílil na schodek 5% HDP. Příjmy měly tvořit především granty, příjmy z výběru daní a vylepšující se výhledy v těžebním sektoru. Prostředky měly směřovat na financování

vládních priorit, tj. především infrastruktury a sociálního programu, financování iniciativy na úsporu výdajů a dále na dokončení probíhajících projektů (přebudování kanalizačního systému v Port Moresby, rekonstrukce dálnice Highlands Highway, výstavba plynové elektrárny, státní akciový fond na podporu investic do zemědělství, státní podpora pro SME inkubátory, výstavba nových místních nemocnic či nová univerzita v provincii Western Highlands). Propad v příjmech bude vzhledem k několikaměsíčním přísným omezením pohybu i výroby výrazný (nebyl dosud vyčíslen) a je třeba počítat také s výraznou změnou v alokaci finančních prostředků na zaváděná opatření proti šíření nákazy COVID19 na PNG.

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

	2015	2016	2017	2018	2019
Platební bilance	-4,5	-4,6	-2,4	-2,3	-4,1
Běžný účet (% HDP)	20,5	23,5	21,5	22,8	24,9
Celková vnější zadluženost (mld. USD)	0,97	1,15	1,29	2,35	2,35
Devizové rezervy (mld. USD)	1,2	1,1	1,1	1,6	1,6
Dluhová služba (% exportu)	0,4	0,3	0,5	0,6	1,1

Zdroj: Asian Development Bank, International Monetary Fund

Běžný účet opět vykázal významný přebytek, který byl tažen vyšším vývozem LNG a zlata, jakož i rostoucí cenou zlata. Slabá ekonomika ale způsobila v roce 2019 zhoršení vládních financí, příjmy klesaly a kontrola výdajů byla nedostatečná. Výsledný schodek ve výši 4,1% HDP byl výrazným odklonem od dřívější strategie fiskální konsolidace. Vzhledem k napjaté situaci v oblasti peněžních toků ze strany vlády během roku 2019 nebylo možné mnoho projektů realizovat podle plánu. Průměrná roční inflace klesla v roce 2019 na odhadovaných 3,6%, což odráží pomalý růst a udržování přísné politiky centrální banky PNG.

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Bankovní systém zahrnuje centrální banku [Bank of Papua New Guinea](#), komerční banky, finanční firmy, obchodní banky, pojišťovny a společnosti poskytující půjčky (loan societies). Měnou je papuánská Kina (PGK) odpovídající 100 toea.

Dříve dominantní PNGBC (Papua New Guinea Banking Corporation) byla po finančních problémech převzata BSP (Bank of South Pacific). Z dalších významných bank lze jmenovat australské ANZ a Westpac.

1.7 Daňový systém

V roce 2016 vláda předložila návrhy daňových reforem s řadou změn v daňovém systému, nicméně některé klíčové reformy, jako plánované zvýšení DPH z 10 % na 15 %, či zavedení daně z kapitálových výnosů, zatím realizovány nebyly.

Od roku 2017 platí zvýšená vývozní daň na nezpracované dřevo (nyní 23,75 % - 61,75 % dle ceny za m³), spotřební daň na alkohol, tabákové výrobky a vyrobenou i dovezenou motorovou naftu, letištní daň z 30 na 114 PGK, daň z obrátu sázkových kanceláří a další. Změny (především směrem k vyššímu zdanění) lze nalézt také v případě dodatečné daně z příjmů, daně ze zaměstnaneckých výhod aj. Nejvyšším státním úřadem pro výběr daní je [Internal Revenue Commission](#).

Daň z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob zůstává po reformách daňového systému stejná. Rezidenti (pobyt déle než 6 měsíců v PNG) nedaní příjem do 10 000 PGK ročně, přičemž sazby od pásma 10 000 PGK a výše jsou pro nerezidenty stejné jako pro rezidenty. Nerezidenti daní každý příjem:

Daň z příjmů fyzických osob		
Pásmo (PGK)	Daň (%) - rezidenti	Daň (%) - nerezidenti
0 - 10 000	0	22
10 001 – 18 000	22	22
18 001 - 33 000	30	30
33 001 - 70 000	35	35
70 001 – 250 000	40	40
250 001 a více	42	42

Daň z příjmů právnických osob

Všeobecná daňová sazba ve výši 30 % se nově vztahuje na všechny soukromé rezidentní i státní společnosti. Původní vyšší zdanění těžebních (48 %) a ropných (50 %) společností by mělo být částečně kompenzováno zavedením vysoké srážkové daně pro tyto sektory. Daň z příjmů pro všechny nerezidentní společnosti činí 48 %.

Daň z přidané hodnoty

DPH činí 10 %. Byla zavedena v roce 1999 a je uváděna jako *Daň ze zboží a služeb (GST)*. Výnosy z DPH jsou děleny mezi provincie a centrální vládu v poměru 60:40.

Srážková daň

Srážková daň u dividend (dividend withholding tax) od 1. 1. 2017 činí 15 % (v případě netěžebního sektoru) a až 59,4 % v případě těžebního a ropného průmyslu, rozdíl je také v případě rezidentních a nerezidentních firem, více [zde](#)

Spotřební daně

Spotřební daně jsou uvaleny na tabák, tabákové výrobky a alkoholické nápoje. Od 1. 1. 2017 byla zvýšena spotřební daň na alkohol z 2,5 % na 5 %, daň na tabákové výrobky až na 15 % a spotřební daň na vyrobenou i dovezenou motorovou naftu ze 4 na 10 toea za litr. Spotřební daň na importovaná motorová vozidla je stanovena mezi 15 % a 120 % podle kubatury, druhu a ceny vozidla.

PNG má podepsanou dohodu o dvojím zdanění s Austrálií, Novým Zélandem, Spojeným královstvím, Kanadou, Čínou, Malajsií, Singapurem, Jižní Koreou, Fidži a v jednání je dohoda s Německem.

Zdroj: *Internal Revenue Commission, KPMG Report – PNG 2020*

2. Zahraniční obchod a investice

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

Obchodní bilance 2015-2019 (mld. USD)					
	2015	2016	2017	2018	2019
Vývoz	9,1	6,4	6,9	7,0	7,8
Dovoz	4,5	5,1	5,0	4,2	4,5
Saldo	4,6	1,3	1,9	2,8	3,3

Zdroj: Centrální banka PNG

Obchodní bilance PNG je dlouhodobě pozitivní, v roce 2019 činilo saldo 3,3 mld. USD. Celkový obrat zahraničního obchodu též vzrostl oproti roku 2018 o 9,8 %, jeho objem činil 12,3 mld. USD. Tento nárůst byl způsoben rovnoměrně růstem vývozu (11,1 %) i dovozu (8,3 %).

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Hlavní obchodní partneři PNG v roce 2019						
	Import		Export		Celkem	
1	Austrálie	37,3 %	Austrálie	23,2 %	Austrálie	29,5 %
2	ČLR	16,5 %	ČLR	20,8 %	ČLR	18,9 %
3	Singapur	12,2 %	Japonsko	15,3 %	Singapur	9,9 %
4	Malajsie	7,5 %	EU 27	9,7 %	Japonsko	9,9 %
5	Tchaj-wan	3,7 %	Singapur	8,0 %	EU 27	6,8 %
6	EU 27	3,2 %	Tchaj-wan	7,1 %	Tchaj-wan	5,6 %
7	Thajsko	3,2 %	Jižní Korea	3,1 %	Malajsie	4,2 %
8	Indonésie	3,2 %	Filipíny	2,2 %	Jižní Korea	2,2 %

Zdroj: Eurostat

EU 27 je pro Papuu-Novou Guineu po Austrálii, Číně, Singapuru a Japonsku 5. nejvýznamnějším obchodním partnerem na světě (6,8 %). Naopak pro EU není PNG příliš významným obchodním partnerem. V žebříčku obchodních partnerů EU klesla PNG na celkové 118. místo (112. v roce 2018), co do importu je na 81., co do exportu na 155. místě.

2.3 Komoditní struktura

Hlavní vývozní komodity:

- káva, kakao, tabák
- rostlinné a živočišné oleje
- zlato
- měděná ruda
- ropa a zemní plyn

Hlavní dovozní komodity:

- stroje a dopravní zařízení
- hotové výrobky
- paliva a chemikálie
- potraviny
- chladicí zařízení

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

Autoři neuvádějí.

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Geografické umístění PNG, její geopolitická důležitost, dostatek komodit a především úspěch investorů v případě projektů PNG LNG a PAPUA LNG láká další investory – hlavně z Číny a Japonska – kteří směřují především do primárního sektoru. Nicméně, jakkoli je průběh velkých strategických projektů relativně hladký, menší podniky stále naráží na obtíže. PNG je země zatížená korupcí, a přestože se vláda některými svými kroky snaží podporovat průhlednost zakázek a obchodních transakcí, jiné její kroky se zdají být spíše protekcionistické.

Teritoriální struktura:

Hlavním investorem v zemi z teritoriálního hlediska stále zůstává Austrálie, následována Čínou, Malajsií, Singapurem a Filipínami. Investice putují do 5 hlavních sektorů: těžba a ropný průmysl (25 %), energetika (16 %), stavebnictví (12 %), výroba (8 %) a pohostinství (7 %).

Odvětvová struktura:

Investment Promotion Authority of Papua New Guinea vytypovala pro potenciální investory následující odvětví:

- zemědělství (káva, palmový olej, kakao, čaj, kaučuk, kokos), rybnářství, lesnictví
- těžba mědi, zlata, ropy a plynu
- průmyslová výroba (zejména potravinářský a textilní průmysl, politika upřednostňování domácí výroby před importem, zavádění efektivních a úsporných technologií)
- turistika (propagace země jako turistické destinace a výstavba turistických objektů)
- finanční služby
- telekomunikace

Zahraniční investice v teritoriu PNG se již dlouhodobě primárně soustředí do oblasti přírodních zdrojů PNG (zemní plyn a drahé kovy). Se stále větší diverzifikací ekonomiky ale vznikají příležitosti pro investice i v dalších odvětvích v primárním sektoru mimo těžbu, jako jsou zemědělství, rybolov, dále ve zpracovatelském průmyslu a v rozvíjejících se službách.

S ohledem na zaměření českého průmyslu se jako vhodné obory pro investování spojené s dodávkami výrobků a služeb jeví: energetická zařízení (vč. malých vodních zdrojů energie), výroba potravin (s použitím českých technologií), zemědělství a zemědělská technika, těžební technika, produkce stavebních materiálů a transfer stavebních technologií, dřevozpracující průmysl aj.

V zemi však existuje také seznam činností, ve kterých zahraniční firmy podnikat nesmí. Tzv. Cottage Business Activities List uvádí mezi těmito činnostmi například zemědělství menšího rozsahu, lov a jeho propagaci, získávání některých produktů v oblasti lesnictví, rybolov v pobřežních vodách, rybolov některých druhů, některé neekologické způsoby těžby, některé způsoby prodeje zboží, textilních řemesla, apod.

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Podporou investování a podnikání v PNG je pověřena Investment Promotion Authority (IPA). Zahraniční firmy, které chtějí podnikat a investovat v PNG, se musí předem zaregistrovat u IPA v souladu s Company Act a dále musí požádat o vydání certifikátu, že jsou oprávněny vykonávat podnikatelské aktivity v PNG. Na každou specifickou investici je vydávána licence po vydání souhlasu příslušného státního úřadu. Požadavky na vydání certifikátu a licence stanoví [Investment Promotion Act](#).

Daňové podmínky, tak jak jsou nastaveny, odpovídají prioritám stanoveným v současných vládních strategických programech a akutním potřebám ekonomiky PNG. Těmi jsou zejména rozvoj zpracovatelského průmyslu, zvyšování produktivity zemědělství, lepší využití potenciálu cestovního ruchu, ale také rozvoj lidských zdrojů.

Daňové pobídky pro podnikání a investování zahrnují mj.:

- zrychlené odpisy až do výše 100 % v případě některých nových průmyslových, výrobních a zemědělských objektů
- některé náklady spojené s exportem zboží PNG a jeho podporou lze dvakrát odečíst (odčitatelná položka nesmí přesáhnout 75 % celkové exportní ceny; podmínkou je zároveň, aby náklady na pracovní sílu tvořily více než 10 % konečné prodejní ceny.)
- v případě zpracovatelského průmyslu a cestovního ruchu lze rovněž dvakrát odepsat náklady na podporu exportu
- u vybraného druhu zboží určeného na export lze odečíst až 100% jeho hodnoty jako odčitatelnou položku v případě splnění specifických podmínek (během prvních 3 roků realizovaných vývozů zcela, další čtyři roky se odčítá od zdaňovaného základu hodnota navýšení exportu nad jeho průměrnou úroveň)
- zrychlený odpis až do výše 100 % u nových aktivit v oblasti zemědělství a rybařství; v případě hotelů, ubytovacích a stravovacích zařízení do výše 55 %
- nové výrobní projekty budou daněny po dobu 10 let sazbou 20 %
- náklady na výzkum a vývoj jsou v případě schválení odčitatelnou položkou ve výši 150 % skutečně vynaložených nákladů
- náklady vynaložené na školení místních pracovních sil lze dvakrát odečíst
- prominutí dovozního cla v případě dočasného dovozu důležitého zařízení
- sleva na dani v případě infrastrukturních výdajů podniků v oblasti přírodních zdrojů, zemědělství a cestovního ruchu
- Zvláštní daňové prázdny až na dobu 10 let jsou poskytovány pro vybraný okruh podnikatelských aktivit v odlehlých oblastech (celkem vybráno 13 odlehlých území).

Kontakt na místní agenturu pro podporu přímých zahraničních investic:

Investment Promotion Authority of Papua New Guinea / IPA

Level 1, IPA Haus, Munidubu Street, (Cnr of Lawes Rd & Champio Parade)

Konedobu, Port Moresby, P.O. Box 5053, BOROKO

National Capital District, Papua New Guinea

Tel.: +675 321 3900/321 7311

Fax: +675 320 2237

Email: ipa@ipa.gov.pg

Web: www.ipa.gov.pg

3. Vztahy země s EU

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

3.1 Zastoupení EU v zemi

Evropská delegace Papua Nová Guinea

BSP Haus, 6th Floor, Harbour City, P.O. Box 76

Port Moresby, NCD PAPUA NEW GUINEA

Tel.: + 675-308-2400

Fax: + 675-308-2409

E-mail: Delegation-papua-new-guinea@eeas.europa.eu

3.2 Obchodní vztahy země s EU

	Dovoz do EU		Vývoz z EU		Saldo	Obrat
					(mil. EUR)	(mil. EUR)
	Hodnota	Růst	Hodnota	Růst		
	(mil. EUR)	(v %)	(mil. EUR)	(v %)		
2015	606	-4,3	144	24,5	-462	750
2016	565	-6,7	154	6,5	-412	719
2017	777	37,5	137	-10,7	-640	914
2018	788	1,4	118	-14,3	-670	906
2019	741	-5,9	138	17,3	-603	879

Zdroj: Eurostat

Celkový obrat zahraničního obchodu mezi EU a PNG v roce 2019 mírně klesl (cca o 3 %) a činil 879 mld. EUR. Pokles je způsoben především propadem dovozu z PNG do o 5,9 %, mírný nárůst byl naopak zaznamenán v případě vývozu z EU do PNG, a to o 3,0 %. Celková obchodní bilance je negativní, ne však tak výrazně, jako tomu bylo v letech 2017 a 2018.

Struktura obchodu mezi EU a Papuou-Novou Guineou je dána strukturou produkce PNG. Jak bylo uvedeno výše, zemědělství nadále zaměstnává drtivou většinu obyvatelstva a přispívá z 1/5 k tvorbě HDP. Zemědělské produkty také dominují dovozu z PNG do EU (54%). Z hlediska živočišné výroby tvoří významnou položku exportu produkty rybolovu (22%). Průmyslové výrobky pak tvoří téměř čtvrtinu mezi dovozními komoditami z PNG. Struktura vývozu z EU do PNG se dělí mezi průmyslovou výrobu z 91,5% a zbytek, který tvoří zemědělské produkty.

Konkrétně státy EU z PNG v roce 2019 nejvíce dovážely živočišné a rostlinné oleje a tuky (42,3%), potraviny, nápoje a tabák (23,5%) a rostlinné produkty (9,4%), a dále také nerostné suroviny a jejich produkty (16,6 %) či perly, drahé kovy a výrobky z nich (6,1 %). Nejobchodovanějšími exportními položkami EU do PNG byly zejména stroje a přístroje (58,3%), dopravní zařízení (11,1 %) a stejnou měrou pak také produkty chemického průmyslu (7,7%), potraviny, nápoje a tabák (7,1%) či optické a fotografické přístroje (6,3%).

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

PNG je příjemcem finanční pomoci na rozvojovou spolupráci z Evropského rozvojového fondu (EDF). Z tohoto finančního nástroje bylo v rámci víceletého programovacího období na léta 2014-2020 pro země Pacifiku a zámořská území Unie v teritoriu alokováno 800 ml. EUR, v rámci 11. Národního indikativního programu Papuy-Nové Guineji pro období 2014-2020 pak dalších 184 mil. EUR. EDF podporuje především reformy v oblastech, které mají silný multiplikační efekt. Zejména se jedná o 1/ podporu příznivého podnikatelského prostředí, 2/ zajištění přístupu na trh a integraci regionů, 3/ investice do páteřní infrastruktury, 4/ zřízení řádných regulačních a institucionálních rámců a 5/ investice do lidského kapitálu.

Pomoc poskytovaná prostřednictvím delegace EU na PNG se tedy dlouhodobě zaměřuje na:

- poskytování dlouhodobé podpory pro podnikání v oblasti venkova - zlepšení živobytí zemědělců skrz oblastní rozvojové plány investice a obchod
- vzdělávání - zejména zlepšení základního školství v odlehlých oblastech a management vzdělávání
- zdroje pitné vody, kanalizační systém a hygienu

PNG je taktěž příjemcem finanční pomoci na základě Dohody z Cotonou mezi Evropskou unií a jejími členy a státy Afriky, Karibiku a Tichomoří. Jejím cílem je snížit chudobu až k jejímu úplnému vymýcení, podporovat udržitelný hospodářský, kulturní a sociální rozvoj partnerských zemí a usnadnit postupné zapojení jejich hospodářství do světové ekonomiky.

Zdroj: Delegace EU na Papui-Nové Guineji

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Vzájemná obchodní výměna ČR - PNG 2015-2019					
	2015	2016	2017	2018	2019
Vývoz	887	1296	6365	5753	1724
Dovoz	104	149	223	359	484
Saldo	784	1147	6142	5394	1240
Obrat	991	1445	6588	6112	2208

Zdroj: ČSÚ (v tis USD)

Celková bilance vzájemného obchodu ČR s PNG v roce 2019 pokračovala v kladných hodnotách. Obrat zahraničního obchodu meziročně výrazně poklesl (o 64 %) a činil 2,2 mil USD. Tento pokles byl způsoben 70% poklesem vývozu do PNG, kam v roce 2019 ČR vyvezla zboží za 1,7 mil USD (oproti 5,7 mil USD v roce 2018). Naopak dovoz opět vzrostl o téměř 35 %, což je pokračování trendu posledních pěti let. Vzájemný obchod ČR a PNG je vzhledem k relativně malému celkovému objemu charakterizován poměrně velkými meziročními výkyvy co do množství i skladby produktů. V letech 2017 a 2018 byl výjimečně zaznamenán vývoz z ČR v takto vysokém objemu, což lze spojovat s českými subdodávkami určenými pro výstavbu zdravotnických zařízení ve městech Goroka a Wewak.

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Nejvýznamnější položky dovozu do PNG 2019		
Kód zboží	Název zboží	Hodnota USD(tis.)
0901	Káva i pražená dekofeinovaná slupky náhražky	151
0905	Vanilka	86
1511	Olej palmový frakce i rafinovaný chem neuprav	50
8418	Chladničky boxy mrazicí aj čerpadla tepelná	46
1516	Tuky oleje živočišné rostlinné frakce	14
8413	Čerpadla i se zař měřícím zdviže na	5

	kapaliny	
1211	Rostliny plody aj pro parfumerii lékařství ap	4
1604	Přípravky, konzervy z ryb, kaviár, jeho náhražky	1
9701	Obrazy malby kresby ručně zhotovené koláže	0
8512	Elektrické přístroje osvětlovací nebo signalizační	0

Zdroj: ČSÚ

Nejvýznamnější položky vývozu do PNG 2019		
Kód zboží	Název zboží	Hodnota USD(tis.)
7308	Konstrukce části desky tyče aj z železa oceli	373
8502	Elektrická generátorová soustrojí a rotační měniče	205
8704	Motorová vozidla pro přepravu nákladu	165
8479	Stroje mechanické s vlastní indiv funkcí jn	103
8537	Tabule, panely, ovládací stoly, pulty, skříně a jiné základny	89
8705	Motorová vozidla pro zvláštní účely, jiná než vozidla konstruovaná především pro dopravu osob nebo nákladu	83
8427	Vozíky stohovací vidlicové aj s zaříz manipul	70
9027	Přístroje a zařízení pro fyzikální nebo chemické rozbory	59
8517	Telefonní přístroje, včetně telefonů	51

	pro celulární síť nebo jiné bezdrátové síť	
9026	Přístroje a zařízení na měření nebo kontrolu průtoku, hladiny, tlaku nebo jiných proměnných charakteristik kapalin nebo plynů	49

Zdroj: ČSÚ

Skladba dovozu z PNG do ČR odpovídá exportnímu profilu PNG. V roce 2019 dominuje opět káva a vanilka (meziroční nárůst o 20-25 %), palmový olej či tuky a oleje. Největší položkou českého exportu do PNG v roce 2019 byl obecně stavební materiál a dále také nákladní vozidla a jiné stroje a vozidla na přepravu materiálu. Trend lze spojovat s českými subdodávkami určenými pro výstavbu nového zdravotnického zařízení Boram General Hospital v East Sepik Province.

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

ČNB statistiky vzájemné výměny služeb s PNG nezveřejňuje.

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

ZÚ Kuala Lumpur neregistruje žádné české investice v PNG.

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

ZÚ Kuala Lumpur neregistruje žádné bilaterální smlouvy s PNG.

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

V roce 2017 byl v PNG zrealizován malý lokální projekt – výstavba zdravotnické ordinace - v lokalitě Ohu, provincii Madang, s rozpočtem 245 tisíc Kč, který financovalo Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Středisko bylo vybudováno entomologickým výzkumným centrem „New Guinea Binatang Research Centre“, vedeným českým vědcem prof. Vojtěchem Novotným, který ve zmíněné lokalitě provádí výzkum a to i za účasti studentů z České republiky. Prostředky na projekt pokryly výstavbu domu sestávajícího z čekárny a ordinace, nákup základních lékařských přístrojů, nábytku, nádrže na pitnou vodu, solárního elektrického panelu a mini generátoru. Ordinance má bezprostředně sloužit přibližně tisícovce místních obyvatel, spádově však bude obsluhovat nejméně 2500 lidí žijících v oblasti.

Česká republika realizovala v PNG malý lokální projekt rozvojové spolupráce již v roce 2007. Jednalo se o projekt "Schola Ludus: nová šance pro děti z novoguinejské vesnice Nagada". Projekt zahrnoval výstavbu dvou budov školy a rezervoáru na pitnou vodu. Škola byla slavnostně otevřena 1. března 2008. Evidovány jsou ojedinělé projekty neziskových organizací a církví na podporu školní výuky, výživy dětí a rozvoj přidružených oblastí.

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Podkapitoly:

- 5.1. Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty
- 5.2. Kalendář akcí

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Přestože trh PNG není příliš velký, existují příležitosti pro prosazení českých dodávek v řadě oborů:

V současných vládních strategiích PNG má prioritu rozvoj infrastruktury a výroby a distribuce elektrické energie jakožto klíčových předpokladů pro další rozvoj země. Vzhledem k velkému a zatím nevyužitému hydropotenciálu země je perspektivní malá vodní **energetika** z ČR.

Příležitosti dále pramení především z hospodářské orientace PNG na **těžební průmysl** (megaprojekty PNG LNG a Papua LNG, otevření a rozšiřování dolů na drahé kovy), který je však v rukou zahraničních nadnárodních firem nebo společných podniků s rezidentními firmami. Zvláště u realizací nadnárodních společností je možné uvažovat o subdodávkách v řadě položek.

PNG disponuje bohatými vodními zdroji, potýká se však s jejich znečištěním, za perspektivní lze tedy s jistotou považovat **vodohospodářství** a technologie pro úpravu vody. I další zařízení v oblasti ochrany životního prostředí se mohou stát velmi slibným exportním artiklem do PNG (spalovny, kogenerační jednotky s využitím biomasy apod.), přestože tato země dosud otázku ochrany životního prostředí nebere v dané fázi rozvoje jako prioritní.

Trendem jsou zvyšující se nároky na bezpečnost a snižování negativních důsledků četných přírodních katastrof, zahrnujících povodně, sesuvy půdy, následné škody a poklesy v zemědělství. Existuje zde možnost spolupráce v oblasti bezpečnosti a **civilní ochrany**.

Vzhledem k zemědělské orientaci převážné většiny obyvatelstva mají také určitou perspektivu dodávky modernějších **zemědělských technologií** pro malá hospodářství, a to převážně nízkonákladové technologie se snadnou údržbou.

V oblasti zdravotnictví mají potenciál základní **zdravotnické prostředky a medikamenty**, opět s důrazem na rozvojovou povahu zdejšího zdravotnictví a přidružené infrastruktury.

Oborové příležitosti pro jednotlivé země naleznete v Mapě oborových příležitostí na portálu www.businessinfo.cz.

5.2 Kalendář akcí

Autoři neuvádějí.

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Podle nejnovější zprávy Světové banky „Doing Business 2020“ obsadila PNG 120. pozici ze 190, čímž si oproti minulým letům už druhým rokem udržuje výrazně lepší skóre (119. v roce 2018, 133. v roce 2017, 145. v roce 2016).

PNG je rozvojová země s velkými rozdíly mezi jednotlivými oblastmi, často chybí základní infrastruktura. Některá místa jsou dostupná pouze letecky. Je proto vhodné najít důvěryhodného místního partnera. V tomto může být nápomocen i český honorární konzul p. Robert Wong.

6.2 Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Dovozní podmínky

PNG v zásadě uplatňuje zákazy a omezení na zbraně, drogy, pornografické materiály a zboží porušující práva duševního vlastnictví. V současné době probíhá proces elektronizace celní správy, který postupně modernizuje importní procedury. Po jeho zavedení by až 80 % dovozů mělo probíhat bez fyzického předávání dokumentů. Zatím je elektronický systém zaveden pouze v Port Moresby.

Při dovozu do země jsou vyžadovány standardní dokumenty (celní deklarace, náložní listy, faktury a ve zvláštních případech povolení a licence dle zvláštních předpisů). Celní zákon z roku 2010 je stále platný, bližší informace k celním procedurám jsou k nalezení na webu [Celní správy PNG](#).

V rámci exportu jsou zakázány vývozy chráněných živočišných a rostlinných druhů, předmětů historického dědictví, zbraní, drog, pornografie a předmětů porušujících práva duševního vlastnictví. Zvláštní povolení či exportní licenci je třeba předložit při vývozu rybích produktů, aluviálního zlata, dřeva, vzácných kovů a výrobků z nich. (Více k celním tarifům je k nalezení [zde](#).)

Ochrana domácího trhu

Za účelem ochrany domácího trhu v zemi vymezuje tzv. Cottage Business Activities List seznam činností, ve kterých zahraniční subjekt nesmí podnikat. Jedná se o zemědělské aktivity menšího rozsahu, lov a jeho propagaci, získávání

některých produktů v oblasti lesnictví, rybolov v pobřežních vodách, některé neekologické způsoby těžby, některé způsoby prodeje zboží, šperkařství a také například o šití, tkaní a další textilně orientovaná řemesla.

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Firmy v PNG mohou být ustaveny podle následujících právních norem:

- Výhradní obchodník
- Partnerství
- Soukromá firma
- Public company
- Pobočka zahraniční firmy
- Joint-venture

Zahraněční subjekty mají povinnost registrovat se, k čemuž se doporučuje využít služeb poradenských firem. Firma registrovaná v PNG se řídí zákony PNG. Zahraniční firma registrovaná v PNG musí ustavit svého agenta, který je rezidentem v PNG.

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Pro zajištění marketingu a propagace se doporučuje využít služeb Obchodní a průmyslové komory PNG (PNGCCI) resp. Obchodní a průmyslové komory Port Moresby (POMCCI). V tomto může být nápomocen i český honorární konzul p. Robert Wong.

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

PNG má od roku 2002 poměrně standardní právní rámec ochrany duševního vlastnictví. Rozeznává se copyright, patent, ochranná známka, průmyslový vzor a počítačový program. Současná legislativa by měla vyhovovat standardům TRIPS. Více informací je na webu [Kanceláře pro duševní vlastnictví PNG](#). Přesto vymáhání práva stále není zcela efektivní a v zemi se nachází množství padělaného zboží známých značek všeho druhu. To je dáno především nízkým početním stavem relevantních agentur (zejména Celní správy a Kanceláře pro duševní vlastnictví).

6.6 Trh veřejných zakázek

Zákonem o veřejných financích z roku 2003 byla založena [Centrální komise pro veřejné dodávky a tendry](#). Stále tedy platí, že tato komise může jménem vlády PNG uzavírat smlouvy na veřejné zakázky do výše 10 mil. PGK a nad tuto částku je nutné získat souhlas generálního guvernéra. Všechny smlouvy o hodnotě vyšší než 300.000 PGK musí být předloženy Komisi a uzavřeny formou veřejného tendru. Počet tendrů vyhlášených na webu Komise je však velice nízký. Je možné, že legislativa je obcházena vzhledem k vysoké autonomii některých regionů.

Zdroj: *Doing Business*

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Způsob řešení obchodních sporů

Právní systém je založen na australském systému. V některých případech je však používán také právní obyčej. Rozhodný zákon je stanoven soudem a jeho volba může být zvláště významná, pokud se týká nároků na pozemky nebo přírodní zdroje. Jednání soudů jsou vedena v angličtině.

Rizika místního trhu jsou typická pro rozvojové země. Především není zcela dokončen právní rámec regulující obchod, vymahatelnost práva je tedy na relativně nízké úrovni. Nedostatečná infrastruktura pak znesnadňuje dodávky. Relativně vysoká míra korupce představuje další překážku na trhu. Je vhodné nalézt důvěryhodného partnera.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Vzhledem k tropickému klimatu dovoluje společenská etiketa mužům odkládat saka a pohybovat se při jednáních pouze v košili a kravatě.

PNG je exotická země, jejíž obyvatelé mimo velká města nadále žijí rituálním a tradičním životem. Obyvatelé sice nejsou agresivní, rozhodně se však nedoporučuje cestovat do oblastí mimo města bez místního průvodce.

Úřední jazyky:

- ok pisin (úřední)
- angličtina (úřední)
- hiri motu (úřední)
- a dále asi 836 různých domorodých jazyků a dialektů

Státní svátky:

- 1. Nový rok
- 3. Velký pátek
- 3. Velikonoční sobota
- 3. Velikonoční neděle
- 4. Velikonoční pondělí
- 6. narozeniny královny
- 7. Den národní paměti
- 8. Den pokání
- 9. Den nezávislosti
- 12. Vánoce
- 12. Vánoce

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

COVID19 - V současné chvíli je nezbytné sledovat aktuální vývoj v zemi, co se do rozsahu šíření nákazy COVID19 i přijatých opatření proti šíření této nákazy týče, nejlépe na webu [Ministerstva zdravotnictví PNG](#).

2. dubna 2020 došlo k prodloužení nouzového stavu v zemi o 2 měsíce. Vnitrostátní letecká doprava je zastavena, stejně jako pozemní veřejná doprava v hlavním městě Port Moresby. Mezinárodní letecké spoje jsou povolovány jen v urgentních případech. Uzavřeny jsou školy, větší podniky a instituce, otevřeny jsou jen obchody s potravinami a fungují jen základní služby. Do země je povolen pouze návrat a všichni navráťivší musí podstoupit 14denní karanténu.

Země eviduje velmi nízký počet prokázaných případů nákazy (8 případů v květnu 2020), z nichž všichni tito nakažení se z nemoci vyléčili. Příčinou může být velmi malý rozsah testování i fakt, že PNG je odlehlou destinací s relativně nízkou úrovní mezinárodních kontaktů. Pokud ale epidemie propukne v zemi ve větší míře, místní zdravotnický systém nebude na situaci dobře připraven. Obyvatelstvo, ač poměrně mladé, navíc může být zranitelnější vzhledem k dalším rozšířeným chorobám v zemi, vysokému počtu nemocných s TBC, a dále v důsledku nedostačující hygieny, nedostatku zdrojů pitné vody či špatných socioekonomických podmínek vůbec.

Obecně platí, že Česká republika patří mezi země, jejíž občané mohou získat víza na letišti. V PNG není přihlašovací povinnost na policii, turistům se však doporučuje ve vlastním zájmu vyrozumět policii o plánovaném pobytu mimo města. Vízový poplatek za turistické vízum při přiletu je nulový. Pro obchodní účely je poplatek za jednovstupé vízum je 500 PGK, za vícestupé pak 1000 PGK. Bližší informace naleznete [zde](#).

Povinné očkování: Očkování proti žluté zimnici se požaduje od osob starších 1 roku, které přijíždějí ze zemí s endemickým výskytem žluté zimnice (WHO seznam). Očkování by mělo proběhnout nejméně 10 dní před vstupem do země.

Doporučená očkování: Naléhavě se doporučuje očkování proti virové hepatitidě A a proti břišnímu tyfu. V případě dlouhodobého pobytu se doporučuje očkování proti virové hepatitidě B a japonské encefalitidě. Očkování proti Japonské encefalitidě se doporučuje cestovatelům, kteří budou dlouhodobě pobývat ve venkovských lokalitách a vlhkých oblastech, kde existuje riziko bodnutí komáry. Zkontrolujte si svá očkování proti záškrtu, tetanu a spalničkám.

Další rizika infekčních onemocnění: Riziko malárie existuje v celé zemi včetně městských částí. Výskyt malárie je především v nadmořských výškách do 2000 m. V zemi je zaznamenán také výskyt viru Zika. Důrazně se proto doporučuje chránit se před kousnutím komáry častým používáním repelentních prostředků, nošením dlouhých rukávů a kalhot, zvláště za soumraku a svítání, pít pouze balenou nebo převařenou vodu, všechnu zeleninu je třeba před konzumací uvařit a ovoce oloupat.

Další možná rizika nákazy: Horečka dengue, Encefalitida Murray Valley, Filarióza lymfatická, Skvrnitý tyfus, (blechy, vši), Hepatitida typu C, Venerické infekce.

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

V případě zaměstnání zahraniční pracovní síly v PNG je nutné získat pracovní vízum a pracovní povolení, což bývá často zdoluhavý proces a dokonce IPA (Investment Promotion Authority) doporučuje za účelem vyřízení těchto formalit využít oficiálního (a řádně zaregistrovaného) agenta (employment agent), ačkoliv se nejedná z hlediska právních předpisů o povinnost. Informace a kontakt k pracovním povolením lze nalézt rovněž [zde](#).

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Úroveň zdravotní péče v zemi se velice liší ve městech a na venkově. Častým problémem mohou být výpadky proudu či nedostatek zásob medikamentů a dalšího vybavení. Jsou zde jak veřejná, tak soukromá zdravotnická zařízení.

Občanům ČR se doporučuje uzavřít kvalitní cestovní pojištění. Pokud není pro určitý úkon v zemi přítomné vybavení či správný specialista, pacient může být převezen do Austrálie. Je dobré se tedy ujistit, že sjednané pojištění tuto eventualitu zahrnuje.

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)
- 7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)
- 7.4. Internetové informační zdroje

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky v Malajsii:

Embassy of the Czech Republic

42/B The Intermark Vista Tower
348 Jalan Tun Razak
50400 Kuala Lumpur Malajsie
Telefonní spojení: +60-3-21662900/ +60-3-21661900
Faxové spojení: +60-3-21665700/ +60-3-21666700
E-mail: kualalumpur@embassy.mzv.cz,
commerce_kualalumpur@mzv.cz
internetové stránky: www.mzv.cz/kualalumpur

Příslušné velvyslanectví se nachází v Kuala Lumpur, odkud spravuje kromě rezidentní Malajsie nerezidentní země - Papuu Novou Guineu, Tuvalu a Kiribati.

ČR je v Papui Nové Guineji zastoupena prostřednictvím honorárního konzulárního úřadu v Port Moresby, který oficiálně zahájil činnost dne 9. 11. 2005. Sídlem konzulárního úřadu je Port Moresby, konzulárním obvodem je území Nezávislého státu Papua Nová Guinea.

Honorary Consulate of the Czech Republic in Port Moresby

Honorární konzul p. Robert Lawrence Wong

Adresa úřadu:

A1 Auto's Building. Allotment 13. Section 36
Poinciana Street, HOHOLA
P.O. Box 165, Port Moresby
National Capital District
Papua New Guinea

Úřední hodiny:

Pondělí –pátek
08:00 –17:00
tel.: +675/ 3252711; 3259377; fax: +675/ 3252960
e-mail: rlwa@datec.net.pg, czechconsulpng@global.net.pg

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Ministerstvo průmyslu a obchodu - Zelená linka pro export

- Politických vězňů 20, 112 49 Praha 1, bezplatné tel. číslo (9-17h): +420 800 133 331, e-mail: export@mpo.cz.

Ministerstvo zahraničních věcí ČR - Odbor států Asie a Pacifiku:

- Loretánské nám. 5, 118 00 Praha 1, tel: +420 22418 2167, e-mail: asie@mzv.cz.

Ministerstvo zahraničních věcí ČR - Odbor ekonomické diplomacie:

- Loretánské nám. 5, 118 00 Praha 1, tel: +420 22418 2951, e-mail: oed@mzv.cz.

Zastoupení CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism ani Českých center se v teritoriu nenachází.

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

Všechna důležitá tel. čísla, tj. policie, hasiči a lékařská záchranná služba jsou spojována po vytočení trojčíslí 000.

7.4 Internetové informační zdroje

- Parlament www.parliament.gov.pg
- Předseda vlády www.pm.gov.pg
- Papua New Guinea Chamber of Commerce and Industry www.pngcci.org.pg
- Port Moresby Chamber of Commerce and Industry www.pomcci.com
- Bank of Papua New Guinea www.bankpng.gov.pg
- Asian Development Bank www.adb.org
- Investment Promotion Authority www.ipa.gov.pg
- Business Council of PNG www.bcpng.org.pg
- The National (noviny) www.thenational.com.pg
- Post Courier (noviny) www.postcourier.com.pg